

SOPIMUSTEN MUUTOSTEN HYVÄKSYMINEN

1) Euroopan neuvoston dopingin vastaisen yleissopimuksen (SopS 23/1990) liitteen ja 2) Yhdistyneiden Kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön (Unesco) kansainvälisen dopingin vastaisen yleissopimuksen (SopS 4/2007) liitteiden muutosten hyväksyminen vuodelle 2023

Tausta

Suomi on saattanut voimaan Euroopan neuvoston dopingin vastaisen yleissopimuksen asetuksella dopingin vastaisen yleissopimuksen voimaansaattamisesta (465/1990, SopS 23/1990). Vastaavasti on saatettu voimaan Yhdistyneiden Kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön (Unesco) kansainvälinen dopingin vastainen yleissopimus tasavallan presidentin asetuksella kansainvälisen dopingin vastaisen yleissopimuksen voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta (31/2007, SopS 4/2007).

Euroopan neuvoston dopingin vastaisen yleissopimuksen 11 artiklan mukaan yleissopimuksen seurantaryhmä voi erityisesti hyväksyä asiaankuuluvien kansainvälisten urheilujärjestöjen kieltämien 2.1 ja 2.2 artiklassa tarkoitettujen dopingaineiden farmakologisten luokkien ja dopingmenetelmien luettelon ja sen muutokset sekä määrätä, minä päivänä asiaankuuluvat päätökset tulevat voimaan.

Yhdistyneiden Kansakuntien kasvatus-, tiede ja kulttuurijärjestön Unescon kansainvälisen dopingin vastaisen yleissopimuksen 34 artiklan mukaan, jos Maailman antidopingtoimisto WADA muuttaa kiellettyjen aineiden ja menetelmien luetteloja tai standardeja erivapauden myöntämisestä lääkinnällistä käyttöä varten, WADA voi ilmoittaa muutoksista kirjallisesti Unescon pääjohtajalle. Pääjohtaja ilmoittaa kyseiset muutokset tämän yleissopimuksen liitteiden muutosehdotuksina viipymättä kaikille sopimusvaltioille.

Käytännössä molempien yleissopimusten liite koskien kiellettyjen aineiden ja menetelmien luettelo on samansisältöinen, koska kummassakin sopimuksessa on käytetty WADAn vuosittain laatimaa luetteloja.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on ilmoittanut Euroopan neuvoston dopingin vastaisen yleissopimuksen liitteeseen ja Unescon kansainvälisen yleissopimuksen liitteisiin tehdyistä muutoksista sopimussarjassa. Sopimusten liitteiden muuttaminen Suomen osalta edellyttää tasavallan presidentin hyväksymistä.

Yleissopimusten liitteiden muuttaminen

Euroopan neuvoston dopingin vastaisen yleissopimuksen liitteen 'dopingaineiden farmakologisten luokkien ja dopingmenetelmien luettelo' muutokset vuodelle 2023 hyväksyttiin WADAn laatiman esityksen pohjalta, yleissopimuksen artiklan 11 mukaan, yleissopimuksen seurantaryhmän (T-DO) kirjallisella menettelyllä 2.11.2022.

Unescon pääjohtaja on kirjeillään 15.11.2022 ilmoittanut sopimusvaltioille, että mikäli niillä ei 45 vuorokauden aikana ole huomautettavaa kansainvälisen dopingin vastaisen yleissopimuksen liitteen I (Kiellettyjen aineiden ja menetelmien luettelo – Kansainvälinen standardi) tai liitteen II (Erivapaudet – Kansainvälinen standardi) muutoksiin, ne astuvat voimaan 1.1.2023. Sopimusvaltiota, joka ilmoittaa pääjohtajalle, ettei se hyväksy esitettyjä muutoksia, sitovat liitteet ilman muutoksia.

Liitteisiin ehdotetut keskeisimmät muutokset

Vuoden 2023 Kiellettyjen aineiden ja menetelmien luetteloon tulee vain vähäisiä muutoksia. Luetteloon ei ole lisätty uusia kiellettyjä aineryhmiä, mutta joihinkin ryhmiin on lisätty uusia esimerkkiaineita, joista ainoastaan yksi (solriamfetoli, jota käytetään narkolepsian hoitoon) on Suomessa markkinoilla lääkeaineena. Beetasalpaajat ovat kiellettyjä tietyissä lajeissa. Vuoden 2023 alusta beetasalpaajat ovat kiellettyjä aiempien lajien lisäksi myös ratagolfissa kilpailujen aikana. Tällä hetkellä beetasalpaajat ovat kiellettyjä sukelluksessa (kaikissa vapaasukelluksen, sukelluskalastuksen ja tarkkuusammunnan alaluokissa) vain kilpailujen aikana. Vuoden 2023 alusta beetasalpaajat ovat kiellettyjä sukelluksessa myös kilpailujen ulkopuolella. Lisäksi kilpailujen aikana kiellettyjen huumaavien kipulääkkeiden ryhmään (S7.) lisätään tramadoli, mutta tämä muutos tulee voimaan vasta vuoden 2024 alusta lähtien.

Kansainvälisen dopingin vastaisen yleissopimuksen liitteen II (Erivapaudet – Kansainvälinen standardi) muutokset eivät ole merkittäviä.

Esitetyt muutokset ovat Suomen kannalta hyväksyttävissä. Suomessa dopingvalvonta perustuu yksityisoikeudellisiin säännöksiin, eivätkä yleissopimukset tai niiden liitteet sisällä säännöksiä, jotka suoraan koskisivat yksittäisten henkilöiden tai urheilijoiden oikeuksia ja velvollisuuksia. Suomessa dopingin käytön kieltäminen urheilussa, samoin kuin muut urheilun dopingrikkomukset sekä niistä määrättävät seuraamukset, perustuvat urheilun sisäisiin kansainvälisiin ja kansallisiin säännöstöihin. Suomessa ei ole lainsäädäntöä, jonka perusteella voitaisiin rangaista dopingin käytöstä urheilussa, huumausaineiksi luokiteltuja dopingaineita lukuun ottamatta. Huumausaineluokitukseen dopingin vastaisen yleissopimuksen liitteen muutoksilla ei ole vaikutuksia.

Suomalaiset urheilujärjestöt ovat sitoutuneet Maailman antidopingtoimisto WADAn vahvistamaan antidopingsäännöstöön ja Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry:n Suomen antidopingsäännöstöön. Suomen antidopingsäännöston perusteella suomalaisten urheilujärjestöjen toiminnassa noudatetaan WADAn vahvistamaa kiellettyjen aineiden ja menetelmien luetteloa. Suomen urheilun eettinen keskus

SUEK ry vastaa kansallisesta antidopingvalvonnasta. Tähän sisältyy tiedottaminen urheilussa kielletyistä aineista ja menetelmistä sekä erivapauden myöntämistä lääkinällistä käyttöä varten koskevasta standardista.

Esitys

Valtioneuvosto esittää, että Tasavallan Presidentti hyväksyy

- 1) Euroopan neuvoston dopingin vastaisen yleissopimuksen liitteen ja
- 2) Yhdistyneiden Kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön (Unesco) kansainvälisen dopingin vastaisen yleissopimuksen liitteiden muutokset vuodelle 2023